

ΕΝΟΤΗΤΑ 10: Ελληνική Επανάσταση και Ευρώπη (σελ. 35-37)

Ελληνική επανάσταση και ευρωπαϊκή διπλωματία (1821-1826) - (σελ. 35-36)

- Στόχος επαναστατημένων Ελλήνων → **συμπαράσταση** και βοήθεια των Ευρωπαίων
- Προβολή της επανάστασης ως **εθνικού κινήματος** με στόχο την ελευθερία, όχι ως κοινωνικής ανατροπής

Η αρχική στάση των Μ. Δυνάμεων

- Αρχικά: **αρνητική** στάση Ευρωπαίων (Αγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας, Αυστρίας)
- **Αιτίες** της αρνητικής στάσης: 1) **Επάνοδος της μοναρχίας** στην Ευρώπη μετά το 1815 → δυσaréσκεια Μεγάλων Δυνάμεων για επαναστάσεις & πολέμους
2) Κοινή επιθυμία για **διατήρηση** του οθωμανικού κράτους
- Η πρώτη διεθνής απόρριψη της επανάστασης → Η Ρωσία καταδικάζει την επανάσταση στις Παραδουνάβιες Ηγεμονίες και αποκηρύσσει από το στρατό της τον Αλέξανδρο Υψηλάντη

Η σταδιακή αλλαγή της στάσης των Μ. Δυνάμεων

- 1823 → ο **Τζορτζ Κάνινγκ** (Άγγλος Υπ. Εξωτερικών) **αναγνωρίζει** τους Έλληνες ως **εμπόλεμη δύναμη** → Η Αγγλία αρχίζει να βλέπει **θετικά** τη δημιουργία ελληνικού κράτους
- **Αιτίες** αγγλικής μεταστροφής: 1) Προώθηση αγγλικών συμφερόντων στη νοτιοανατολική Μεσόγειο
2) Αποκλεισμός της Ρωσίας από τη Μεσόγειο
- 1824 → Αντίδραση Ρωσίας: «**Σχέδιο τριών τμημάτων**» → δημιουργία τριών αυτόνομων ελληνικών κρατιδίων → αποτυχημένη προσπάθεια
- 1824-1825 → Έντονη επιρροή της Αγγλίας στους Έλληνες: 1) σύναψη δύο **δανείων**, 2) «**Πράξη προστασίας**» → αποδοχή της Αγγλίας από τους Έλληνες ως προστάτιδας δύναμης
- Σχηματισμός ελληνικών φιλοευρωπαϊκών κομμάτων:
 - **Αγγλικό** (Αλ. Μαυροκορδάτος)
 - **Γαλλικό** (Ι. Κωλέττης)
 - **Ρωσικό** (Α. Μεταξάς-Θ. Κολοκοτρώνης)

Το κίνημα του φιλελληνισμού (σελ. 36)

- Φιλελληνισμός: Κίνημα συμπαράστασης προς τους Έλληνες → αντίδραση εναντίον της οθωμανικής απολυταρχίας και της Ιερής Συμμαχίας
- **Αιτίες** εμφάνισης του Φιλελληνισμού: 1) Φιλελεύθερες και ριζοσπαστικές ιδέες Γαλλικής Επανάστασης
 - 2) **Θαυμασμός** Ευρωπαίων για τον **αρχαίο** ελληνικό πολιτισμό
 - 3) **αποτροπιασμός** για τις βιαιότητες των Τούρκων κατά αμάχων (π.χ. στη Χίο, στην Κάσο, στην Κρήτη και στα Ψαρά)
 - 4) **Συγκίνηση** για τις ελληνικές επιτυχίες
- **Μορφές βοήθειας** προς τους Έλληνες: 1) οικονομική (εφόδια, όπλα, χρήματα, τρόφιμα)
 - 2) ηθική (εκδηλώσεις συμπαράστασης)
 - 3) Συμμετοχή ξένων στον Αγώνα των Ελλήνων (π.χ. Byron)

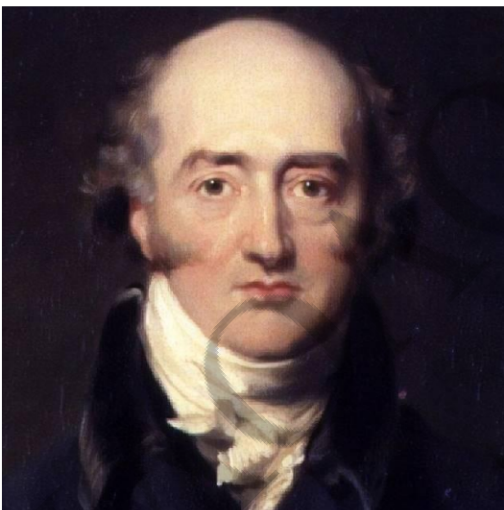
Προς την ίδρυση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους (σελ. 36-37)

- 1826 κ.ε. → Οριστική απόφαση Μ. Δυνάμεων για **ευνοϊκή λύση** για τους Έλληνες
- Ιουλιανή Συνθήκη Λονδίνου (06/07/1827) → Απόφαση για **ίδρυση** ελληνικού κράτους
- **Απόρριψη** της Συνθήκης από το Σουλτάνο → **ένοπλη επέμβαση** Μ. Δυνάμεων (Αγγλίας, Γαλλίας, Ρωσίας) → Ναυμαγία Ναυαρίνου (08/10/1827) → **συντριβή** τουρκοαιγυπτιακού στόλου
- Ήττα Οθωμανών από τους Ρώσους (1829) → Συνθήκη Ανδριανούπολης (14/09/1829) → αποδοχή από τους Οθωμανούς της ίδρυσης ελληνικού κράτους
- **Πρώτη επίσημη αναγνώριση** ανεξάρτητου ελληνικού κράτους: Πρωτόκολλο του Λονδίνου (03/02/1830) → «Πρωτόκολλο της Ανεξαρτησίας» (με πρωτοβουλία της Αγγλίας και της Γαλλίας)
- **Όροι** του «Πρωτοκόλλου της Ανεξαρτησίας»:
 - 1) **Εδάφη** του νέου κράτους: *Πελοπόννησος, Κυκλάδες, Στερεά Ελλάδα* (συνοριακή γραμμή από τον Σπερχειό μέχρι τον Αχελώο)
 - 2) **Ηγεμόνας** της Ελλάδας: ο Λεοπόλδος του Σαξ Κόμπουργκ (→ αρνείται τελικά τη θέση)

Ερωτήσεις

- 1) Ποια ήταν αρχικά η στάση των Μ. Δυνάμεων της Ευρώπης απέναντι στην ελληνική επανάσταση και σε τι οφειλόταν;
- 2) Πότε και ποια από τις Μ. Δυνάμεις άρχισε να δείχνει θετική στάση απέναντι στην Ελλάδα, με ποιους τρόπους και για ποιους λόγους;
- 3) Πώς προσπάθησε η Ρωσία να αναμειχθεί στο ελληνικό ζήτημα και τι αποτέλεσμα είχε η προσπάθεια αυτή;
- 4) Ποια ήταν τρία ελληνικά κόμματα που σχηματίστηκαν κατά την ελληνική επανάσταση και πώς εξηγείται η ονομασία τους;
- 5) Τι ήταν ο φιλελληνισμός, ποιες ήταν οι αιτίες του και ποιες μορφές είχε;
- 6) Μέσα από ποιες εξελίξεις επέβαλαν οι Μ. Δυνάμεις στην Οθωμανική Αυτοκρατορία την ίδρυση ελληνικού ανεξάρτητου κράτους;
- 7) Με ποιο πρωτόκολλο αποφασίστηκε οριστικά η ίδρυση ανεξάρτητου ελληνικού κράτους και τι προέβλεπε για την εδαφική έκτασή του και για την διακυβέρνησή του;

Εικόνες

Τζωρτζ Κάνινγκ

Ο Λόρδος Μπάιρον φτάνει στην Ελλάδα το 1823

Η ναυμαχία του Ναυαρίνου (20/10/1827)

Χρονογραμμή

